

BÀI TẬP ĐỌC TRANG 39 SÁCH BÀI TẬP NGỮ VĂN 6

CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

Trả lời câu hỏi Bài tập ĐỌC trang 39 SBT Văn 6 Chân trời sáng tạo, tập 1

Câu hỏi 1: Những đặc điểm nào dưới đây thuộc thể loại truyện đồng thoại?

- a. Là thể loại văn học dành cho thiếu nhi.
- b. Nhân vật là loài vật.
- c. Nhân vật là dũng sĩ.
- d. Nhân vật thường gắn với lịch sử và là người có công lớn đối với cộng đồng.
- đ. Nội dung phản ánh các đặc điểm sinh hoạt của loài vật, qua đó, tác giả gửi gắm một thông điệp có ý nghĩa.

Phương pháp: Đọc kỹ và xác định

Lời giải chi tiết:

Đáp án: a, b, d

Câu hỏi 2: Em hãy vẽ sơ đồ các sự việc trong VB Bài học đường đời đầu tiên (SGK Ngữ văn 6, tập một).

Phương pháp: Đọc kỹ văn bản và nắm được các sự việc chính

Lời giải chi tiết:

Sơ đồ các sự việc trong VB Bài học đường đời đầu tiên:

1. Dế Mèn là một chàng dế thanh niên cường tráng, oai phong. Vì luôn cậy mình to khỏe nên Dế Mèn luôn cà khịa với tất cả những người hàng xóm của mình.

2. Vì Dế Choắt là một anh bạn hàng xóm ốm yếu nên Dế Mèn luôn tỏ ra khinh miệt, coi thường, sẵn sàng từ chối lời đề nghị giúp đỡ của Dế Choắt.

3. Một hôm, để chứng tỏ với Dế Choắt, Dế Mèn đã cất tiếng trêu ghẹo chị Cốc rồi lúi vào hang trốn biệt.

4. Chị Cốc tưởng nhầm Dế Choắt đã trêu chọc mình nên mỗ chú đến trọng thương.

5. Trước khi chết, Dế Choắt đã khuyên Dế Mèn nên chừa thói hung hăng và phải biết suy nghĩ trước khi hành động để tránh tai vạ. Đó cũng chính là bài học đường đời đầu tiên của Dế Mèn.

Câu hỏi 3: Dựa vào sơ đồ đó, em hãy viết đoạn văn không quá 100 chữ để tóm tắt nội dung VB Bài học đường đời đầu tiên.

Phương pháp: Đọc kĩ và tóm tắt

Lời giải chi tiết:

Dế Mèn là một chàng dế thanh niên cường tráng, oai phong. Vì luôn cậy mình to khỏe nên Dế Mèn luôn cà khịa với tất cả những người hàng xóm của mình. Dế Mèn có anh bạn hàng xóm là Dế choắt. Vì Dế choắt ốm yếu nên Dế Mèn luôn tỏ ra khinh miệt, coi thường, sẵn sàng từ chối lời đề nghị giúp đỡ của Dế Choắt. Một hôm, để chứng tỏ với Dế Choắt, Dế Mèn đã cất tiếng trêu ghẹo chị Cốc rồi lúi vào hang trốn biệt. Trước khi chết, Dế Choắt đã khuyên Dế Mèn nên chừa thói hung hăng và phải biết suy nghĩ trước khi hành động để tránh tai vạ. Đó cũng chính là bài học đường đời đầu tiên của Dế Mèn.

Câu hỏi 4: Trong VB Bài học đường đời đầu tiên, việc tác giả lựa chọn thời điểm để nhân vật kể lại câu chuyện của mình giúp người đọc hình dung như thế nào về thái độ của nhân vật đối với câu chuyện được kể?

Phương pháp: Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết:

Việc tác giả lựa chọn thời điểm để nhân vật kể lại câu chuyện của mình giúp người đọc hình dung về thái độ ân hận của Dế Mèn: rằng Dế Mèn đã thật sự ăn năn, hối hận và có suy nghĩ nghiêm túc về những gì đã xảy ra.

Câu hỏi 5: Trong VB Bài học đường đời đầu tiên, bài học mà Dế Mèn rút ra sau sự việc xảy ra với Dế Choắt là gì? Theo em, việc tác giả để cho Dế Mèn tự kể lại câu chuyện của mình bằng ngôi thứ nhất có tác dụng thế nào trong việc thể hiện bài học ấy?

Phương pháp: Liên hệ kiến thức về ngôi kể

Lời giải chi tiết:

Bài học mà Dế Mèn rút ra sau sự việc xảy ra với Dế Choắt: Không được kiêu căng, tự phụ. Không được cậy vào sức khỏe của mình mà hung hăng làm bậy. Nếu không suy nghĩ cẩn thận trước khi làm sẽ mang họa vào thân.

Việc tác giả để cho Dế Mèn tự kể lại câu chuyện của mình bằng ngôi thứ nhất có tác dụng: Nhân vật chính có thể kể ra những gì mình nghe, mình thấy, mình trải qua, có thể trực tiếp nói ra cảm tưởng, cảm nghĩ của mình qua đó tạo sự tin cậy cho câu chuyện.

Câu hỏi 6: Những dấu hiệu nào giúp em nhận biết VB Bài học đường đời đầu tiên là truyện đồng thoại?

Phương pháp: Dựa vào đặc điểm đã học về truyện đồng thoại để trả lời

Lời giải chi tiết:

Những dấu hiệu giúp em nhận biết VB Bài học đường đời đầu tiên là truyện đồng thoại:

- Là thể loại văn học dành cho thiếu nhi
- Nhân vật là loài vật: Dế Choắt, Dế Mèn, Bọ Dừa,...

- Nhân vật thường gắn với lịch sử và là người có công lớn đối với cộng đồng: Dế Choắt đã giúp Dế Mèn nhận ra lỗi lầm của mình.

Câu hỏi 7: Dưới đây là một số đoạn văn tóm lược các sự việc trong truyện Giọt sương đêm (SGK Ngữ văn 6, tập một). Em hãy dùng sơ đồ sự việc đã học ở Bài 1 (Lắng nghe lịch sử nước mình) để sắp xếp các sự việc ấy theo đúng trật tự được kể trong truyện.

a. Sáng hôm sau, sau khi kể cho Thần Lăn nghe về một đêm mất ngủ của mình, Bọ Dừa khoác ba lô hành lý lên vai, chào tạm biệt Thần Lăn để về quê.

b. Thần Lăn thông báo với cụ giáo Cóc về sự xuất hiện của nhà buôn Cánh Cứng ở xóm Bờ Giậu đêm ấy.

c. Thần Lăn đến nhà cụ giáo Cóc kể cho cụ nghe câu chuyện Bọ Dừa mất ngủ.

d. Bọ Dừa ngủ dưới vòm lá trúc, nửa đêm, sương rơi trúng cổ làm Bọ Dừa tỉnh ngủ.

đ. Bọ Dừa ghé đến xóm Bờ Giậu và hỏi thăm Thần Lăn về một chỗ trọ qua đêm dưới vòm lá trúc.

Trong những sự việc nêu trên, theo em sự việc nào là quan trọng nhất? Vì sao?

Phương pháp: Đọc và sắp xếp

Lời giải chi tiết:

Sơ đồ được sắp xếp theo trình tự sau: đ > b -> d > a > c

d. Bọ Dừa ghé đến xóm Bờ Giậu và hỏi thăm Thần Lăn về một chỗ trọ qua đêm dưới vòm lá trúc.

b. Thần Lăn thông báo với cụ giáo Cóc về sự xuất hiện của nhà buôn Cánh Cứng ở xóm Bờ Giậu đêm ấy.

d. Bọ Dừa ngủ dưới vòm lá trúc, nửa đêm, sương rơi trúng cổ làm Bọ Dừa tỉnh ngủ.

a. Sáng hôm sau, sau khi kể cho Thần Lăn nghe về một đêm mất ngủ của mình, Bọ Dừa khoác ba lô hành lý lên vai, chào tạm biệt Thần Lăn để về quê.

c. Thần Lăn đến nhà cụ giáo Cóc kể cho cụ nghe câu chuyện Bọ Dừa mất ngủ.

Trong những sự việc nêu trên, theo em sự việc quan trọng nhất là “Sáng hôm sau, sau khi kể cho Thần Lăn nghe về một đêm mất ngủ của mình, Bọ Dừa khoác ba lô hành lý lên vai, chào tạm biệt Thần Lăn để về quê”. Bởi vì sau một đêm mất ngủ, Bọ Dừa nhận ra chính mình, quay trở về quê hương sau bao năm xa cách, quên lãng, vì vậy sự việc này đã góp phần thể hiện chủ đề của truyện là Giọt sương đêm, thể hiện được bao quát ý nghĩa của truyện.

Câu hỏi 8: Truyện *Cô Gió mát tên* (SGK Ngữ văn 6, tập một) được kể theo ngôi thứ mấy? Dựa vào đâu mà em xác định được?

Phương pháp: Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

Truyện *Cô Gió mát tên* được kể theo ngôi thứ ba. Bởi vì người kể chuyện không xưng tôi mà kể chuyện theo cách giấu mình.

Câu hỏi 9: Xác định lời của người kể chuyện và lời của nhân vật trong đoạn văn sau. Cho biết dựa vào đâu mà em xác định được.

Tiếng đàn, tiếng hát vẫn tự nhiên vang lên mà không cần cô truyền đi xa. Cô bỏ đàn truyền thanh đi ra rồi chui vào một cái hũ ở góc nhà. Cái hũ tối mò mò, mùi hôi bốc lên nồng nặc. Cô không thể nào chịu nổi phải kêu lên:

- Trời ơi! Tối quá, Tối quá! Cho tôi ra với.

Chị Hũ nghe tiếng kêu liền hỏi:

- Ai đây mà tôi không trông thấy dáng hình gì cả? Sao bỗng dung lại vào được trong này? Hũ tôi đã nút rồi cơ mà! Đã gọi là hũ nút mà lại chả tối!

Phương pháp: Đọc kĩ đoạn trích

Lời giải chi tiết:

Xác định lời của người kể chuyện và lời của nhân vật:

- Lời của người kể chuyện:

“Tiếng đàn, tiếng hát vẫn tự nhiên vang lên mà không cần cô truyền đi xa. Cô bỏ đàn truyền thanh đi ra rồi chui vào một cái hũ ở góc nhà. Cái hũ tối mò mò, mùi hôi bốc lên nồng nặc. Cô không thể nào chịu nổi phải kêu lên”

“Chị Hũ nghe tiếng kêu liền hỏi”

- Lời của nhân vật:

“Trời ơi! Tối quá, Tối quá Cho tôi ra với”

“Ai đây mà tôi không trông thấy dáng hình gì cả? Sao bỗng dung lại vào được trong này? Hũ tôi đã nút rồi cơ mà! Đã gọi là hũ nút mà lại chả tối!”

* Xác định được các lời kể dựa vào:

- Đối với lời kể của người kể chuyện: phần lời dùng để thuật lại một sự việc cụ thể hay giới thiệu khung cảnh, con người, sự việc,...

- Đối với lời kể của nhân vật: là những lời nói trực tiếp của nhân vật trong truyện, bên cạnh đó, các lời của nhân vật cũng được tách biệt với lời của người kể chuyện bằng cách đặt sau dấu hai chấm và dùng dấu gạch đầu dòng.

Câu hỏi 10: Đọc VB sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

CÂU CHUYỆN CÒN GIẤU KÍN TRONG LỚP VỎ

Chú bé lục lọi trong hộp đồ chơi một lúc rồi reo lên:

- A! Đây rồi! Đây rồi! Vân ơi!

- Đâu? Đâu? Có bị mọt không?

- Không, chỉ hơi quắt lại một tí thôi!

Cô bé chạy đến bên chú bé, sẽ rướn người lên, đưa bàn tay nhỏ xinh ra đỡ lấy mấy hạt nhỏ màu đen từ trong tay anh. Cô bé khum khum bàn tay lại như một cánh hoa sen, thận trọng, khẽ khàng đưa ra phía ánh sáng. Mấy hạt đồ màu đen như than, ở giữa có đốm trắng nằm gọn trong bàn tay hồng hồng của cô bé. Cô bé xuýt xoa:

- Chúng chỉ hơi hều đi thôi anh Dũng nhỉ. Ta đem gieo ở góc sân kia anh ạ.

Mấy hạt đồ trong lòng bàn tay cô bé lăn qua lăn lại. Cô bé rụt cổ, nắm nhanh bàn tay lại, sợ đồ vãi tung ra sàn nhà. Nhưng rồi cũng không tránh khỏi vương vãi. Mấy hạt đồ rơi xuống sàn nhà lách cách, rơi vào hộp đồ chơi lạnh canh. Cô bé quỳ thụp xuống, luống cuống tìm những hạt đồ. Cô chăm chú tìm. Mỗi khi thấy một hạt, cô bé lại khẽ reo lên mừng rỡ. Một lúc sau, cô bé hớn hờ đưa cho anh nắm hạt đồ. Cô bé tưởng đã tìm thấy hết những hạt rơi vãi. Nhưng không, cô đã để sót một hạt nằm lọt thỏm trong chiếc lọ thủy tinh nơi góc hộp đồ chơi.

**

*

Cái hạt đỗ nằm lọt thỏm trong lọ thủy tinh kia không phải là vô tình mà là có ý. Nó đang ẩn nấp trước con mắt tìm kiếm của cô bé. Ngày trước, khi còn nằm trong quả đỗ, nó cũng đã từng chịu mưa chịu nắng, suốt ngày này sang đêm khác phơi mình trên giàn. Nhưng gần một năm nay, nằm yên trong góc hộp đồ chơi, nó đâm ra ngại sương gió. Nhiều đêm nằm nghe gió rú rít bên ngoài, mưa quạt rạt rạt vào mái ngói, nó thấy ngại ghê! Nó cảm thấy nơi góc hộp đồ chơi mà nó trú ngụ thật đúng là một tổ ấm, mưa không ướt vò, nắng không rát mình. Nó cứ muốn sống ung dung nhàn nhã như thế cho đến hết đời. Thình thoảng cô bé mang hộp đồ chơi ra kiểm lại “mặt hàng” của mình, hạt đỗ lại giật mình thon thót. Nó rất sợ phải chuyển đi sống ở bất kì một chỗ nào khác. Lúc cô bé nói: “Ta đem gieo ở góc sân...” hạt đỗ co rúm người lại.

Nó nghĩ đến cảnh phải nằm trong đất lạnh, những trận mưa xối xả, những cơn gió tê buốt, những ngày nắng gay gắt,... Thừa lúc cô bé đưa tay ra phía cửa, hạt đỗ liền xô đẩy các bạn, chạy trốn. Nó nhảy phóc vào chiếc lọ thủy tinh rồi nằm im thin thít. Chao ôi, nó đã phải sống những giờ phút pháp phòng, hồi hộp, người lạnh rồi lại nóng, nóng rồi lại lạnh, đầu óc chao đi đảo lại thật khổ sở vô cùng. “Nhưng thế là mình thoát!”. Nó mỉm cười thú vị nghĩ rằng mình sẽ sống yên tĩnh như thế mãi mãi.

Những hạt đỗ khác được gieo xuống góc sân. Hai anh em cô bé đã lụi hụi bầy mấy viên gạch ở đó lên, mượn chiếc cuốc xới đất tơi ra như bột, như tro. Không ngờ đất ở đây lại tốt đến thế. Cứ đen và anh ánh nhìn thật thích mắt. Vui những hạt đỗ xuống rồi, cô bé lấy nước vẩy đều một lượt. Đất ngấm nước rào rào, rào rào. Những hạt đỗ nằm trong đất ẩm, thấy trong người rào rọc, râm ran cảm giác của sự sinh nở. Ngày này tiếp sang ngày khác, những hạt đỗ phồng to lên, nứt cái vỏ và nảy những cái mầm mập mạp, ban đầu thì trắng, rồi ngả dần sang vàng và cuối cùng có màu xanh rất nõn, rất trong, tưởng bám vào là nhựa sẽ ròng ròng chảy mãi không hết. Hai nửa hạt đỗ tách ngả ra hé lộ chiếc lá đầu tiên còn gấp nếp như lim dim ngõ ngang dưới ánh nắng trời. Rồi chiếc lá từ từ xòe nở, rõ ra hình xẻ ba như chân vịt. Chiếc lá thứ nhất... Chiếc lá thứ hai... Chiếc lá thứ ba... Cho đến chiếc lá thứ năm, thứ sáu thì đã ra dáng một cây leo thật sự, dáng thanh mảnh, là lướt, ngọn vươn dài lúc nào cũng lắc la lắc lư đung đưa như tìm kiếm một cái gì.

Từ khi những cây đỗ mọc lên, góc sân khác hẳn trước. Trẻ em đến nhiều hơn, lúc nào cũng rộn rã tiếng cười đùa, bàn tán. Đứa nhận cây này của mình, đứa nhận cây kia của mình. Đứa lấy que rào cắm cho đỗ leo, đứa bắt muối cho cây,... Mảnh sân ngày trước khô không khốc, toàn những gạch nhẵn bóng thì nay bắt đầu đã có tiếng lá non loạt soạt. Ngày trước chỉ có chim sẻ chành chọc cãi nhau trên nóc nhà thì nay lần đầu tiên trong hàng chục năm từ khi có mảnh sân

nhỏ, đã có bóng vài ba chú chim sâu thấy bóng cây xanh liền sà xuống đậu. Trong tiếng gió loạt soạt, có thể nghe thấy tiếng những ngọn cây khoe với nhau:

- Ô! Em đã vươn lên tới nóc nhà rồi! Trong hốc tường kia có tổ chim sẻ, có hai quả trứng bé tí xíu!

- Em đã ló lên bờ tường rồi! Nhà bên kia có đàn gà con đông vui quá! Đây! Đây! Một chú gà con nhảy lên lưng mẹ, trượt chân ngã bô chửng...

- Những cậu bé, cô bé ở nhà bên cạnh chạy sang chơi dưới bóng mát của chúng ta! Họ kéo theo cả chiếc ô tô nhựa màu đỏ và bé theo một cô búp bê to gần bằng em bé mới sinh...

- Ôi! Mưa! Mưa! Những hạt mưa lạnh buốt, thích quá! Thích quá!

- Em bắt đầu thấy nụ hoa cựa quậy dưới nhánh lá rồi!

Lặn mình vào trong đất, tắm trong mưa nắng bão giông, những hạt đỗ dững cảm kia lớn lên. Riêng hạt đỗ ngại nắng ngại gió vẫn nằm trong chiếc lọ thủy tinh, chẳng lớn thêm chút nào mà có phần còn héo hắt quắt queo hơn trước. Nằm trong lọ, nghe bạn bè hớn hờ kể những niềm vui của mình, hạt đỗ buồn lắm. “Giá mình cũng sống dững cảm như mọi người... Bây giờ thì muộn rồi. Họ đã là những cây đỗ mập mạp, còn mình thì vẫn chỉ là một hạt đỗ quắt queo”. Hạt đỗ rấm rứt khóc.

* *

*

Nghe thấy tiếng khóc, một ngọn cây khẽ thì thảo với cây bên cạnh:

- Ai khóc thế nhỉ? Trăng sáng thế này, gió mát thế này mà lại khóc!

— Lặng yên! Lặng yên! Các bạn đừng sột soạt nữa để nghe xem ai khóc? Những cây đỗ ngưng trò chuyện, lá cành im phắc. Một cây tò mò vươn ngọn đến bên cửa sổ, lắc la lắc lư nhòm ngó, lắng nghe. Dưới ánh sáng xanh dịu, nó trông thấy hạt đỗ trong lọ thủy tinh. Nheo nheo con mắt lá quan sát một chập rồi nó reo lên:

- Ô, đỗ con! Đỗ con, các cậu ơi!

- Đố con nào?

- Đố con ngày trước ở cùng chúng mình ấy! Cái hồi đem gieo cứ nháo nhác lên là cậu ấy đi đâu mất tích, bây giờ cậu ấy lại về đây này!

- Đâu? Đâu?

Những cây đỗ xôn xao hẳn lên, đua nhau vươn người nhòm qua cửa sổ. Khi trông thấy hạt đỗ, chúng nhao nhao:

- A! Chào Đỗ con nhé! Chào Đỗ con nhé! Đi đâu mà mất tăm mất tích thế? Bọn mình rất nhớ.

Trước cử chỉ vồn vã ân cần của bạn bè, mặc dù rất ngượng, nhưng hạt đỗ cũng thành thật kể hết lỗi lầm của mình. Nó tỏ ra ân hận và bối rối không biết bây giờ nên sống như thế nào. Có lẽ chẳng bao giờ nó có được niềm hạnh phúc như bạn bè. Nhiều cây đỗ ủ rũ, tỏ vẻ ái ngại thay cho nó.

Làn gió thoảng qua, mang theo hương thơm của lá và hoa. Thấy các cây đỗ buồn bã, lá cành rầu rĩ, Gió hỏi:

- Làm sao mà ỉu xiu thế hở các bạn đỗ? Mọi khi tôi đến, các bạn vồn vã hơn hở lắm kia mà?

- Chúng tôi đang có chuyện buồn! Không thể nào vui được khi bạn mình đang có chuyện buồn!

- Chuyện gì vậy?

- Chuyện buồn lắm Gió ạ. Có một hạt đỗ, bạn cũ của chúng tôi...

Những cây đỗ đua nhau kể cho Gió nghe về nỗi băn khoăn của bạn mình. Nghe chưa dứt câu chuyện, Gió đã cười lớn:

- Trời ơi! Có thể mà các bạn cũng phải quá lo lắng! Khó gì đâu! Hạt đỗ ơi, đừng buồn nữa! Biết ân hận như thế là tốt đấy. Vẫn còn kịp, Đỗ con ạ. Chú cứ lặn vào lòng đất, chịu nắng, chịu mưa, rồi chú cũng sẽ thành một cây đỗ lực lưỡng, chú sẽ được hưởng mọi niềm vui như bạn bè chú. Tất cả cuộc đời là còn ở phía trước. Tất cả mọi điều kì diệu vẫn còn ẩn giấu trong lớp vỏ, giống như những câu chuyện cổ tích hay vẫn còn ẩn giấu trong trí nhớ của người bà chưa được mang ra kể. Hãy mở lòng mình ra! Hãy mở lòng mình ra! Để tôi giúp chú nhé? Nào, bắt đầu!

Gió ào vào phòng, thổi xoáy vào hộp đồ chơi làm đồ chiếc lọ thủy tinh. Đồ con nhân đó nhảy phóc xuống sàn. Gió giúp chú lăn nhanh hơn, đến bên các bạn. Vừa chạm vào đất ẩm, chú khẽ rùng mình. Nhưng cái cảm giác ớn lạnh ấy qua đi rất nhanh. Hơi đất truyền sang cho chú một sức mạnh kì lạ. Chú cảm thấy rõ rệt là mình đang phập phồng thở, vỏ mềm đi và căng ra, người mình nở nang hơn...

Đồ con ngây ngất thở hương đất và hương trời. Xung quanh chú, những cây đồ bầu bạn cùng chia vui với chú, vẫy vẫy những bàn tay lá reo mừng...

(Trần Hoài Dương, Những truyện hay viết cho thiếu nhi, NXB Kim Đồng, 2012)

- Truyện có những nhân vật nào? Nhân vật nào là nhân vật chính? Dựa trên căn cứ nào em cho là như vậy?
- Trình bày các đặc điểm của thể loại truyện đồng thoại được thể hiện trong VB trên bằng cách hoàn thiện bảng dưới đây:

Đặc điểm của thể loại truyện đồng thoại	Thể hiện trong VB
Nhân vật chính là	
Nhân vật chính phản ánh đặc điểm sinh hoạt của...	
Biện pháp nghệ thuật chủ yếu mà tác giả dùng để miêu tả nhân vật chính là...	
Đối tượng người đọc chủ yếu là...	
Qua câu chuyện của các nhân vật, tác giả muốn gửi đến người đọc một...	

- Sử dụng mô hình sơ đồ để tóm tắt các sự việc theo đúng trật tự được kể trong VB Câu chuyện còn giấu kín trong lớp vỏ
- Xác định ngôi kể của truyện. Dựa vào đâu mà em xác định được?
- Xác định lời nhân vật và lời của người kể chuyện trong đoạn văn sau:

Lặn mình vào trong đất, tắm trong mưa nắng bão giông, những hạt đỗ dưng cảm kia lớn lên. Riêng hạt đỗ ngại nắng ngại gió vẫn nằm trong chiếc lọ thủy tinh, chẳng lớn thêm chút nào mà có phần còn héo hắt quắt queo hơn trước. Nằm trong lọ, nghe bạn bè hớn hờ kể những niềm vui của mình, hạt đỗ buồn lắm. “Giá mình cũng sống dưng cảm như mọi người... Bây giờ thì muộn rồi. Họ đã là những cây đỗ mập mạp, còn mình thì vẫn chỉ là một hạt đỗ quắt queo”. Hạt đỗ rầm rứt khóc.

e. Tìm những chi tiết miêu tả hình dáng, hành động, ngôn ngữ và suy nghĩ của nhân vật Đỗ con. Trên cơ sở đó, nêu cảm nhận của em về đặc điểm nhân vật bằng cách hoàn thiện bảng theo mẫu dưới đây:

Hình ảnh nhân vật Đỗ con trong văn bản	Cảm nhận của em về đặc điểm của nhân vật Đỗ con

g. Trong các sự việc của truyện Câu chuyện còn giấu kín trong lớp vỏ, theo em, sự việc nào quan trọng nhất? Vì sao?

h. Theo em, trải nghiệm mà hạt Đỗ con ở đây có được là gì? Nếu em là hạt Đỗ con, em cảm nhận như thế nào về trải nghiệm ấy?

i. Nếu được chia sẻ với mọi người về cách nghĩ, cách ứng xử trong cuộc sống mà VB Câu chuyện còn giấu kín trong lớp vỏ gọi ra cho em thì em sẽ chia sẻ với họ điều gì?

Phương pháp: Đọc kĩ VB

Lời giải chi tiết:

a. Truyện có những nhân vật gồm: Đỗ con, cô bé (Vân), chú bé và những cây đỗ khác.

Nhân vật chính là Đỗ con. Bởi vì nhân vật Đỗ con xuất hiện nhiều nhất và câu chuyện xoay quanh nhân vật này.

b. Đặc điểm của thể loại truyện đồng thoại được thể hiện trong VB:

Đặc điểm của thể loại truyện đồng thoại	Thể hiện trong VB
Nhân vật chính là loài vật được nhân hóa.	Nhân vật Đễ con được tác giả nhân hóa.
Nhân vật chính phản ánh đặc điểm sinh hoạt của loài vật, đồng thời không xa rời cách nhìn sự vật của trẻ em.	Nhân vật được miêu tả với những đặc điểm sinh trưởng của thực vật (hạt đỗ nảy mầm thành cây đỗ: hạt đỗ được gieo xuống đất, hạt đỗ phồng to lên, nứt cái vỏ và nảy mầm, ban đầu thì trắng, rồi ngả dần sang vàng và cuối cùng có màu xanh rất nõn, rất trong; hai nửa hạt đỗ tách ngả ra hé lộ chiếc lá đầu tiên,...), nhưng đồng thời không xa rời cách nhìn sự vật của trẻ em (hạt đỗ biết sợ hãi khi bị mang đi gieo xuống đất, cố tìm cách trốn tránh, niềm vui của những hạt đỗ khi đã được tách ra khỏi chiếc vỏ của mình, tâm trạng của Đỗ con khi được nghe những câu chuyện mới mẻ của bạn bè mình,...).
Biện pháp nghệ thuật chủ yếu mà tác giả dùng để miêu tả nhân vật chính là nhân hoá.	Tác giả miêu tả hạt đỗ như một con người biết trò chuyện, có tâm tư, cảm xúc và suy nghĩ rất giống con người..
Đối tượng người đọc chủ yếu là thiếu nhi.	VB này được trích từ Những truyện hay viết cho thiếu nhi, NXB Kim Đồng, của tác giả Trần Hoài Dương.
Qua câu chuyện của các nhân vật, tác giả muốn gửi đến người đọc một thông điệp có ý nghĩa	Thông điệp mà tác giả gửi đến người đọc là mỗi người cần biết dũng cảm vượt qua nỗi sợ hãi của chính mình để tìm đến với những không gian tốt hơn, chấp nhận thử thách để bản thân trưởng thành hơn.

c. Những sự kiện được kể trong văn bản *Câu chuyện còn giấu kín trong lớp vỏ*:

(1) Tuy đã từng chịu mưa chịu nắng khi còn nằm trong quả đỗ, nhưng kể từ ngày được nằm yên trong góc hộp đồ chơi thì Đỗ con đâm ra ngại sương gió và luôn tìm cách lẩn tránh, lo lắng, hỏi hộp mỗi khi cô bé có ý định đem gieo xuống đất.

(2) Nhìn thấy các bạn có một diện mạo khác hẳn và nhiều điều thú vị khi ở trong hoàn cảnh mới, Đỗ con cảm thấy buồn và ao ước mình đủ dũng cảm như mọi người để vượt qua nỗi lo lắng, sợ hãi của bản thân.

(3) Chứng kiến nỗi buồn của Đỗ con, những người bạn tốt bụng (những cây đỗ khác, Gió) đã động viên và giúp đỡ Đỗ con thực hiện ước mơ của mình.

(4) Ở trong hoàn cảnh mới, không gian mới, Đỗ con lần đầu tiên cảm nhận rất rõ sự thay đổi của chính mình và niềm vui ngất ngây thờ hương đất và hương trời.

d. Truyện kể theo ngôi thứ ba. Bởi vì tác giả gọi các nhân vật bằng tên của nhân vật đó, tác giả giấu mình trong nhân vật.

đ.

- Lời của nhân vật: “Giá mình cũng sống dũng cảm như mọi người...Bây giờ thì nhộn rồi. Họ đã là những cây đỗ mập mạp, còn mình thì vẫn chỉ là một hạt đỗ quắt queo”.

- Lời của người kể chuyện:

- Lặn mình vào trong đất, tắm trong mưa nắng bão giông, những hạt đỗ dũng cảm kia lớn lên. Riêng hạt đỗ ngại nắng ngại gió vẫn nằm trong chiếc lọ thủy tinh, chẳng lớn thêm chur nào mà có phân còn héo hắt quắt queo hơn trước. Nằm trong lọ, nghe bạn bè hơn hờ kể những niềm vui của mình, hạt đỗ buồn lắm.
- Hạt đỗ rầm rứt khóc.

e. Những chi tiết miêu tả hình dáng, hành động, ngôn ngữ và suy nghĩ của nhân vật Đỗ con và cảm nhận về đặc điểm nhân vật:

Hình ảnh nhân vật Đỗ con trong văn bản	Cảm nhận của em về đặc điểm của nhân vật Đỗ con
--	---

Hình dáng: “Riêng hạt đỗ ngại nắng ngại gió vẫn nằm trong chiếc lọ thủy tinh, chẳng lớn thêm chút nào mà có phần còn héo hắt quắt queo hơn trước”; “vỏ mềm đi và căng ra, người mình nở nang hơn”.

Hành động: “Nó đang ẩn nấp trước con mắt tìm kiếm của cô bé; Thình thoảng cô bé mang hộp đồ chơi ra kiểm lại “mặt hàng” của mình, “hạt đỗ lại giật mình thon thót”; Lúc cô bé nói: “Ta đem gieo Cảm nhận của em về đặc điểm của nhân vật Đỗ Con ở góc sân...” “hạt đỗ co rúm người lại”; Thừa lúc cô bé đưa tay ra phía cửa, hạt đỗ liền xô đẩy các bạn, chạy trốn”; “Nó nhảy phóc vào chiếc lọ thủy tinh rồi nằm im thín thít; Nằm trong lọ, nghe bạn bè hớn hờ kể những niềm vui của mình, hạt đỗ buồn lắm”; “Hạt đỗ rấm rứt khóc”; “Hạt đỗ cũng thành thật kể hết lỗi lầm của mình”; “Nó tỏ ra ân hận và bối rối không biết bây giờ nên sống như thế nào”;...

Ngôn ngữ: “Nhưng thế là mình thoát! ”; “Giá mình cũng sống dửng cảm như mọi người... Bây giờ thì muộn rồi. Họ đã là những cây đỗ mập mạp, còn mình thì vẫn chỉ là một hạt đỗ quắt queo”.

Suy nghĩ: “Nó cảm thấy nơi góc hộp đồ chơi mà nó trú ngụ thật đúng là một tổ ấm, mưa không ướt vỏ, nắng không rát mình. Nó cứ muốn sống ung dung nhàn nhã như thế cho đến hết đời”; “Nó rất sợ phải chuyển đi sống ở bất kì một chỗ nào khác”; “Nó mỉm cười thú vị nghĩ rằng mình sẽ sống yên tĩnh như thế mãi mãi”; “Giá mình cũng sống dửng cảm như mọi người” ; “có được niềm hạnh phúc như bạn bè”.

- Đỗ con trước đó vốn là một hạt đỗ nhút nhát, ngại thay đổi, ngại khó khăn, gian khổ, thích chọn cuộc sống ít thử thách vì thế luôn cảm thấy lo lắng, sợ hãi và cố tình tránh né những cơ hội được thay đổi môi trường sống.

- Tuy nhiên, đó cũng là một hạt đỗ biết ăn năn, hối hận, thành thật với những lỗi lầm của mình và thể hiện niềm khao khát được sống tốt hơn sau những sai lầm, thiếu sót của bản thân.

- Cuối cùng người đọc có thể nhận thấy Đỗ con đã thật sự trở thành một hạt đỗ mạnh mẽ, dửng cảm khi dám đối diện với những nỗi sợ hãi của chính mình, sẵn sàng vượt qua nó để đến với một hành trình mới mẻ, thú vị hơn.

g. Trong các sự việc của truyện Câu chuyện còn giấu kín trong lớp vỏ, theo em, sự việc quan trọng nhất là Đỗ con nhìn thấy các bạn mình có một diện mạo mới khác hẳn và nhiều điều thú vị hơn khi trong hoàn cảnh mới.

h. Trải nghiệm mà hạt Đỗ con ở đây có được là sự thay đổi về cách nghĩ, cách nhìn nhận, dám đối diện với nỗi sợ

Nếu em là hạt Đỗ con, em cảm nhận về trải nghiệm như một cuộc hành trình để thay đổi bản thân, nhận ra những thiếu sót và có cách nghĩ, cách sống lạc quan hơn, mạnh mẽ hơn.

i. Nếu được chia sẻ với mọi người về cách nghĩ, cách ứng xử trong cuộc sống mà VB Câu chuyện còn giấu kín trong lớp vỏ gọi ra cho em thì em sẽ chia sẻ với họ rằng hãy thật dũng cảm và mạnh mẽ hơn, dám đối diện với những nỗi sợ hãi và sẵn sàng vượt qua nó.

Loigiai hay.com